

БЕОГРАД - На данашњи дан 1922. године, рођен је српски књижевник Борислав Михајловић Михиз, песник, књижевни критичар, драмски писац. Рођен је у Иригу, завршио је Карловачку гимназију и Филозофски факултет у Београду. Радио је као асистент у Музеју Вука и Доситеја у Београду, критичар НИН-а, управник Библиотеке Матице српске, сарадник Политике. Био је уметнички директор Авала-филма, уметнички саветник у Атељеу 212 (који је створио заједно с Миром Траиловић), уредник у Просвети. Почео је као песник, веома активан као књижевни критичар.

Такође био је изузетно друштвено ангажован, једно време и народни посланик, на листи Депоса. Био је познат као човек "без длаке на језику". Дела: "Песме", "Огледи", "Од истог читаоца", "Српски песници између два рата", "Књижевни разговори", "Аутобиографија о другима". Аутор је или коаутор више филмских сценарија: "Орлови рано лете", "Поноћна звона", "Војник и пас", "Човек и птица", "Заседа". Аутор је драмских текстова: "Бановић Страхиња", "Командант Сајлер", "Краљевић Марко", "Оптужени Петар Тодоровић".

Данас је уторак, 17. октобар, 290. дан 2017. До краја године има 75 дана.

1760. - Рођен је француски филозоф Клод Анри Сен Симон, социјалиста утописта, учесник Америчког рата за независност, који се у време Француске револуције одрекао племићке титуле. Сматрао је да традиционалну државу треба заменити индустријским друштвом и да аристократе, војници и бирократи треба да ишчезну и уступе место индустријалцима, радницима и сељацима. Дела: "Индустријски систем", "Индустрија или политички, морални и филозофски разговори у интересу свих људи оданих корисном раду и независности", "Писма женевског грађанина савременицима", "Ново хришћанство", "Стари и нови политички систем".

1797. - У италијанском селу Кампоформио склопиле су мир Аустрија и Француска, којим је укинута Млетачка република. Француска је преузела млетачке поседе у Албанији и острва у Јонском мору као и аустријску Низоземску (Белгија), а Аустрија Венецију, Истру, Кварнер, Далмацију и Боку Которску. Све ове територије ће Француска преузети од Аустрије 1809. Бечким миром.

1803. - Рођен је мађарски политичар Ференц Деак, главни архитекта Двојне монархије 1867. односно споразума Беча и Будимпеште којим је створена Аустро-Угарска. Предводио је мађарску племићку опозицију против аустријског канцелара Клеменса Метерниха пре револуције 1848. а 1865. објавио је пројекат о дуалистичком уређењу Хабзбуршке монархије, прихваћен две године касније.

1849. - Умро је пољски композитор и пијаниста Фредерик Шопен, назван "песник клавира", који је у врхунском романтичарском маниру компоновао готово искључиво клавирску музику. У композицијама се обилато користио елементима пољске народне музике. Из Пољске је 1830. отишао у Француску, не слутећи да више неће видети отаџбину. Дела: два концерта за клавир и оркестар, око 170 соната, мноштво полонеза, мазурки, валцера.

1855. - Енглеz Хенри Бесемер патентирао је поступак за прераду сировог гвожђа у челик, назван по њему "Бесемеров челик".

1876. - У Менло Парку код Њујорка амерички проналазач Томас Алва Едисон основао је радионицу у којој је окупио више врхунских стручњака, укључујући најистакнутијег међу њима, српског научника Николу Теслу.

1907. - Кодификацијом правила међународног обичајног права, нарочито ратног, која и сада умногоме важе, завршена је друга Бечка мировна конференција. У раду скупа учествовале су 44 државе, укључујући Краљевину Србију.

1912. - Србија и Бугарска су, објавиле рат Турској, а 19. октобра на страни балканских савезника у Први балкански рат је ушла и Грчка. Током непуних месец дана ослобођен је готово цео Балкан од Турака, а на мировној конференцији у Лондону Турска се одрекла територија у Европи, осим дела између Једрена и Истанбула, при чему није хтела да се одрекне Једрена, због чега је рат настављен до пада Једрена у марту 1913. а мир између балканских савезника и Турске је потписан у Лондону 13. маја 1913.

1912. - Рођен је италијански свештеник Албино Лучани, поглавар римокатоличке цркве само 33 дана, под именом Јован Павле први. Од 1969. био је архиепископ Венеције, а за папу је изабран 26. августа 1978. Под неразјашњеним околностима умро је крајем септембра, званично од срчаног удара, али је остала сенка сумње да је отрован. Сумњу је појачала чињеница да после смрти није обављена аутопсија. Најавио је намеру да се позабави црквеним финансијама, посебно Ватиканском банком, познатом по везама с мафијом и масонском ложом П2, наговестивши и друге реформе и низ персоналних промена. Његов наследник Карол Војтила, који је одабрао име Јован Павле Други, потпуно је игнорисао намере Јована Павла Првог.

1915. - Рођен је амерички писац Артур Милер, један од најзначајнијих драмских писаца 20. века. Најпознатији је по драми "Смрт трговачког путника", коју је написао у 33. години и за коју је 1949. добио Пулицерову награду. Дела: драме "Сви моји синови", "Смрт трговачког путника", "Вештице из Салема", "Поглед са моста", "После пада", "Догађај у Вишију", "Цена", "Слава, и разлог зашто", "Стварање света и друга посла", "Равно из раја", "Надбискупова таваница", "Амерички сат", збирка прича "Више ми нисте потребни", роман "Фокус", есеј "Драмски писац и атомски свет".

1918. - Рођена је америчка филмска глумица Маргарита Кармен Кансино, позната као Рита Хејворт, холивудски еротски симбол четрдесетих година 20. века. Филмови: "Само анђели имају крила", "Ћилда", "Дама под сумњом", "Никад се нећеш обогатити", "Дама из Шангаја", "Одвојени столови".

1919. - Рођен је кинески политичар Џао Зијанг, који је као председник владе био творац економских реформи осамдесетих година 20. века. Наследио је 1987. Ху Јаобанга на

челу владајуће Комунистичке партије Кине, али је оборен с власти 1989. и означен као један од криваца за студентске демонстрације угушене у крви.

1920. - Умро је амерички новинар и публициста Џон Рид, чија су дела "Десет дана који су потресли свет" и "Црвена Русија" сјајне хронике Октобарске револуције. Популарност је стекао као дописник из Мексика у време устанка Панча Виље. Посетио је 1914. западноевропска бојишта, а 1915. Грчку, Румунију, Србију, Русију и Турску, припремајући књигу "Рат у источној Европи". Написао је потресне репортаже из Србије, у којој је био у априлу и мају 1915. У Русију је дошао 1917. и одушевио се револуцијом. Вративши се у САД постао је један од оснивача Комунистичке партије и члан Извршног одбора Коминтерне. После смрти од тифуса у Бакуу сахрањен је под зидинама Кремља у Москви.

1945. - На таласу масовних протеста обесправљених "безкошуљаша", у Аргентини је власт приграбио пуковник Хуан Перон. Под снажним притиском осиромашених Аргентинаца пуштен је из затвора само неколико дана пошто је изгубио положај у војној влади и истог дана се тријумфално обратио присталицама на митингу у Буенос Ајресу на којем се окупило 300.000 људи.

1961. - У Паризу је у сукобима француских снага безбедности са алжирским демонстрантима, који су протестовали против колонијалне управе Француске над њиховом земљом, према званичној верзији погинуло троје људи. Групе за људска права тврдиле су да је број жртава већи од 240.

1972. - Умро је принц Ђорђе Карађорђевић, старији син краља Петра Првог. Након што се, под притиском, 1909. одрекао права на престо посветио се војничкој каријери. До 16. године служио је у Санкт Петербургу у пажевском корпусу с млађим братом Александром и вратио се у Србију након што је Петар Први 1903. постао краљ. Учествовао је у оба балканска и у Првом светском рату. На Мачковом камену 1914. тешко је рањен. Никада није имао никакву политичку улогу.

1989. - У земљотресу јужно од америчког града Сан Франциско погинуло је 67 и повређено више од 600 људи.

1994. - Јордан и Израел саопштили су намеру да постигну историјски мировни споразум и тако после 46 година окончају међусобно ратно стање.

1994. - Мировни посредници УН саопштили су да су се влада Анголе и побуњенички покрет УНИТА у принципу сагласили да окончају грађански рат у тој афричкој земљи.

1996. - Руски председник Борис Јељцин сменио је шефа Савета безбедности Русије - Александра Лебеда, који је четири месеца раније ступио на ту дужност, само дан пошто је министар унутрашњих послова Анатолиј Куликов оптужио бившег генерала да покушава да приграби власт.

1997. - На Куби је сахрањен Ернесто "Че" Гевара, три деценије пошто је убијен у Боливији. Посмртни остаци легендарног герилског вође положени су у маузолеј у граду Санта Клара.

1998. - Бивши чилеански диктатор Аугусто Пиноче ухапшен је у Лондону, где се опорављао од операције, на основу службеног захтева Шпаније. Пиноче је од стране Шпаније оптужен због страдања стотина шпанских држављана током његове владавине Чилеом.

2003. - У главном граду Тајвана облакодер назван "Тајпеј 101" достигао је висину 508 метара, премашивши до тада највише грађевине у свету, куле "Петронас" у Куала Лумпуру, престоници Малезије.

2006. - Најмање 60 људи је повређено, од којих се 15 нашло у критичном стању, приликом судара два воза у метроу на централној станици у Риму.

(Танјуг)